

MESU NYT

NR 3 9. ÅRGANG 19. SEPTEMBER 2019

Ny bevilling fra Læge Sofus Carl Emil Friis og Hustru Olga Doris Friis' Legat til projekt om brugerbetalt tolkegebyr

Brugerbetalt tolkegebyr i det danske sundhedsvæsen for personer bosat i Danmark i mere end tre år: Et projekt til belysning af erfaringer og konsekvenser for patienter, læger og sundhedsvæsenet.

D. 8. juni 2018 blev der, som en del af aftalen om finansloven for 2018, vedtaget en ny lov om gebyr for tolkebistand i sundhedsvæsenet for patienter, der har været bopælsregistreret i CPR-registret i Danmark i mere end 3 år. Lovforslaget blev vedtaget på trods af en række kritiske høringssvar fra bl.a. Institut for Menneskerettigheder, Dansk Selskab for Indvandrersundhed, Det Ethiske Råd, Lægeforeningen og Dansk Sygeplejeråd. Kritikken lød derpå, at sprogbarriere og mangelfuld kommunikation mellem sundhedspersonale og patient - kan medføre en række u hensigtsmæssige konsekvenser for både patienter og læger. Konsekvenser såsom fejl-diagnoser, diagnoseforsinkelser, patientfejl og fejlbehandlinger, kan derved skabe en ny barriere for adgang til sundhedsvæsenet og dermed vanskeliggøre samt reducere brugen af sundhedsydelse ved behov blandt visse indvandrergupper. Ultimativt kan det medføre øget ulighed i sundhed ved at påvirke sundhedslovens grundlæggende princip om lige adgang til sundhedsvæsenet. Imidlertid foreligger der ingen undersøgelser på området. MESU har i den sammenhæng modtaget en bevilling fra Læge Sofus Carl Emil Friis og Hustru Olga Doris Friis' Legat med henblik på at undersøge erfaringerne med implementeringen af tolkeloven i både almen praksis og hospitalsregi, - herunder oplevede konsekvenser for læge-patient-forholdet, informeret samtykke, risici for fejlbehandling og praktisk implementering af loven. Desuden vil projektet belyse, hvordan administrationen i Regionerne håndterer implementeringen af tolkeloven. Til sidst undersøger vi, om tolkeloven har ændret anvendelsen af tolk blandt folk, der har opholdt sig over 3 år i Danmark, sammenlignet med anvendelsen, inden lovgivningen trådte i kraft. Studiet bygger på både kvalitative og kvantitative metoder, som foregår i samarbejde mellem MESU og Forskningsenheden ved Almen Praksis, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet. Med projektet ønsker vi at belyse konsekvenserne af den meget omdiskuterede lov med henblik på at identificere, hvordan loven fungerer i praksis i forskellige sektorer for patienter, læger og administratorer. Ligeledes med henblik på at påpege behov og muligheder for at afbøde eventuelle negative konsekvenser for patienter, læger og sundhedsadministrative instanser og give baggrund for drøftelser af behov for eventuel revision af lovgivningen.

Af Marie Nørredam

Kalender

Seminar

De nordiske klinikker for udokumenterede migranter
24. september 2019, 15-17.30
Center for Sundhed og Samfund,
Øster Farimagsgade 5, lokale 5.0.22
Læs mere på side 4

Seminar

Tortur og traumer blandt indvandrerpatienter i Danmark
29. oktober 2019 14-16
Center for Sundhed og Samfund,
Øster Farimagsgade 5, lokale 1.1.18
Læs mere på side 4

EUPHA konference

Building bridges for solidarity and public health
20-23. november 2019 i Marseille
Læs mere her <https://ephconference.eu/>

Generalforsamling i Dansk Selskab for Indvandrersundhed

Dansk Selskab for Indvandrersundhed har afholdt sin årlige, ordinære generalforsamling d. 19. august 2019.

Selskabets formand, Marie Nørredam, professor MSO og centerleder ved MESU, blev genvalgt for en toårig periode. Der var genvalgt til afdelingslæge og lektor Christian Wejse, post.doc. Stine Byberg, læge og lektor Alexandra Kruse, samt afdelingssygeplejerske og kasserer i SIS Hanne Winther Frederiksen. Maria Goldschmidt, der er læge og koordinator i Sund Start, blev valgt ind i bestyrelsen for første gang. Derudover sidder imam og hospitalskoordinator Naveed Baig, professor og næstformand i SIS Morten Sodemann, samt leder af Røde Kors' sundhedsklinik for Udokumenterede Migranter Vibeke Lenskjold, i bestyrelsen det kommende år.

Et af hovedtemaerne på SIS' dagsorden det forgangne år, var den stigende fattigdom blandt indvandrere samt deres børn, og de sundhedsmæssige konsekvenser heraf. SIS har sat fokus på dette ved et seminar og samlet interesseorganisationer til opråb. Det er en agenda, de vil kæmpe videre for i efteråret.

SIS har sat fokus på andre spændende sundhedsproblematikker, såsom diabetes blandt etniske minoriteter og migranter, den nye lov om brugerbetaling på tolkning i sundhedsvæsenet og denne lovs konsekvenser i praksis.

2019 var også året, hvor SIS afholdte sit første årsmøde i samarbejde med MESU. Årsmødet var en heldagskonference med oplæg og diskussioner om migration og sundhed set i et integrationsperspektiv.

Du kan læse mere om selskabet og blive medlem på www.indvandrersundhed.dk.

Ny bevilling fra EIT Health til projekt om diversitetskompetencer i uddannelse af sundhedsprofessionelle

MESU har modtaget en bevilling fra EIT Health til projektet "Improving diversity sensitivity in health care - training for health professionals (IMPRODISE)". Formålet med projektet er at medvirke til at imødekomme de sundhedsrelaterede udfordringer i et mere mangfoldigt Europa, for derved at forbedre sundhedspersonalets evne til at levere diversitets-sensitiv sundhedsydelse til alle patienter og bidrage til at tackle uligheder i sundhed mellem forskellige etniske grupper. For at formålet opnås, vil en række konkrete parallelle indsatser med fokus på både præ-graduat og post-graduat uddannelse af læger, blive igangsat. To af indsatserne vil fokusere på optimering af kompetencerne for 1) færdiguddannede læger, som tilbydes et uddannelsesforløb bestående af et kursus samt opfølgningssessioner, og 2) underviserne ved lægeuddannelsen, som tilbydes et kursus bestående af face-to-face undervisning samt supplerende online moduler. Derudover gennemføres en række interviews med fokusgrupper, som skal give input til, hvordan diversitets-kompetencer kan implementeres i de præ-graduate lægeuddannelser. De post-graduate kursusaktiviteter vil blive evalueret ved spørgeskemaer, som deltagerne vil udfylde før og efter kurserne. Efterfølgende vil en række deltagere også blive interviewet til opfølgning. Projektet starter i januar 2020, og ud over Københavns Universitet, - deltager Uppsala Universitet, Ghent Universitet og Hvidovre Hospital også i projektet.

Risk of childhood psychiatric disorders in children of refugee parents with post-traumatic stress disorder: a nationwide, register-based, cohort study

Children of refugees are often exposed to the consequences of parental post-traumatic stress disorder (PTSD), potentially leaving them vulnerable to intergenerational transmission of psychopathology. The present study aimed to determine whether parental PTSD is associated with childhood psychiatric morbidity among children of refugees.

This study is a two-generation nationwide cohort study using the Danish Immigration Services database. We followed up children who were younger than 18 years with at least one refugee parent until psychiatric contact, end of the study, their 18th birthday, emigration, or death. We excluded children if their parents were diagnosed only with psychiatric diagnoses other than PTSD or if they had received a psychiatric contact before parental PTSD diagnosis. Information on parental PTSD and offspring psychiatric morbidity was obtained from the Danish Psychiatric Central Research Register. We used Cox proportional hazards regression models to assess the risk of psychiatric contacts among children of refugees with PTSD compared with children of refugees with no psychiatric diagnosis.

Between Jan 1, 1995, and Dec 31, 2015, 102 010 refugees obtained residency permission in Denmark and 62 239 biological children of refugees were born in Denmark before Dec 31, 2015. 51 793 were eligible and included in the study (median follow-up 7.15 years [IQR 3.37–11.78]); of these, 1307 (2.5%) children had a psychiatric contact. 7486 (14.5%) children of refugees were exposed to parental PTSD. Parental PTSD significantly increased the risk of psychiatric contact in offspring (hazard ratio 1.49 [95% CI 1.17–1.89] for paternal PTSD, $p=0.0011$; 1.55 [1.20–2.01] for maternal PTSD, $p=0.00084$) after adjustment for sociodemographic variables

Nielsen MB, Carlsson J, Rimvall MK, Petersen JH, Norredam M. Risk of childhood psychiatric disorders in children of refugee parents with post-traumatic stress disorder: a nationwide, register-based, cohort study. *Lancet Public Health*. 2019.

Available from: [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(19\)30077-5](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(19)30077-5)

Ny medarbejder ved MESU

My name is Maria Marti Castañer. I am trained as a clinical psychologist and hold a PhD in Health Psychology from the Autonomous University of Barcelona. For the past years, I have worked at the Department of Public Health at Columbia University studying early childhood determinants of health and development in economically disadvantaged populations and developing and evaluating community-based interventions to promote children's healthy development. Using quantitative and qualitative methods, I have studied how parent-child relationships affect the development of children in the context of adversity and migration, and what makes school-based interventions have an impact on the child and family well-being. More recently, I have investigated sources of risk and resilience that contribute to post-migration mental health in unaccompanied youth and women survivors of sex trafficking in the US.

I am now very eager to start working at MESU as a postdoc. For the next two years, I will use a mixed-methods approach to understand the burden of postpartum depression on refugee women and their infants and shed light on the role of community health nurses to support the mental health of refugees after giving birth. The project will contribute to a better understanding of how best supported refugee women experience postpartum mental health problems, thus reducing health inequalities in maternal mental health. The project will be carried out under the guidance of professor Marie Nørredam and assistant professor Sarah Fredsted Villadsen.

Af Maria Marti Castañer

Seminar: Tortur og traumer blandt indvandrerpatienter i Danmark

- opsporing i almen praksis og validering af screeningsinstrument

Seminaret afholdes den 29. oktober, 2019, kl. 14-16 hos Center for Sundhed og Samfund, Øster Farimagsgade 5, lokale 1.1.18

Program:

- 14.00-14.05 Velkommen ved Generalsekretær Trine Christensen, Amnesty International Danmark
- 14.05-14.20 Status på tortur, traumer & PTSD i Danmark ved Marie Thøgersen, DIGNITY
- 14.20-14.45 Tortur, traumer og PTSD blandt indvandrerpatienter med ikke-vestlig oprindelse i almen praksis ved Liv Stubbe Østergaard, Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed
- 14.45-15.00 Kaffe pause
- 15.00-15.25 Identifikation af torturoverleverne - validering af et screeningsinstrument samt registrering af torturmetoder og helbredsmæssige konsekvenser ved brug af Istanbul Protokollen ved Lisa Fleischer Michaelsen, DIGNITY
- 15.25-15.55 Hvordan kommer vi videre? Paneldebat med oplægsholderne, Trine Christensen, Amnesty, Hinuga Sandahl, Center for Transkulturel Psykiatri & Thomas Drivsholm, praktiserende læge. Moderator: Marie Brasholt, DIGNITY
- 15.55-16.00 Afsluttende konklusion ved Marie Nørredam, Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed

DIGNITY
DANSK
INSTITUT
MOD TORTUR

AMNESTY
INTERNATIONAL

MESU

Seminaret er arrangeret af Amnesty International Danmark, Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed og DIGNITY. Seminaret er gratis, men tilmelding skal ske til MESU-Office@sund.ku.dk inden d. 25/10.

Seminar: De nordiske klinikker for udokumenterede migranter

Dansk Selskab for Indvandrersundhed (SIS) og Forskningscenter Migration, Etnicitet og Sundhed inviterer til seminar **tirsdag d. 24. september, 2019 kl. 15.00 – 17.30** på Center for Sundhed og Samfund, KU, Øster Farimagsgade 5, lokale 5.0.22.

Norge, Sverige, Finland og Danmark har i en årrække tilbudt sundhedshjælp til udokumenterede migranter. Udbuddet er forskelligt i de fire lange afhængig af lovgivning og organisationer. Vi vil præsentere de nordiske landes sundhedstilbud og få et indblik i den forskellige lovgivning, og de muligheder og begrænsninger det giver for at yde sundhedsydelse til udokumenterede migranter. Seminaret afholdes på engelsk.

Program

- 15.00 – 15.05** **Velkommen** ved Dansk Selskab for Indvandrersundhed
- 15.05 – 15.30** **Sverige** ved Lau D. Ekegren, teamleder, svensk Røde Kors.
- 15.30 – 15.55** **Norge** ved Linnea Näsholm, daglig leder, sundhedscenter for udokumenterede migranter i Oslo.
- 15.55 – 16.20** **Finland** ved Meri Korniloff, programkoordinator, finsk Røde Kors.
- 16.20 – 16.30** **Kaffepause**
- 16.30 – 17.00** **Danmark** ved Vibeke Lenskjold, projektleder og daglig ansvarlig, dansk Røde Kors.
- 17.00 – 17.30** **Diskussion og opsamling**

DANSK SELSKAB FOR
INDVANDRER
SUNDHED

Tilmelding til seminaret senest 23/9-19 via mail til [SIS' sekretariat](mailto:SIS'sekretariat).

MESU NYT

Redaktion: Janne Sørensen, redaktør og MESU's medarbejdere. Spørgsmål om nyhedsbrevet samt nærmere information: Janne Sørensen, jans@sund.ku.dk

Indsendelse af indlæg til MESU NYT skal ske til mesu-office@sund.ku.dk inden **den 18. november 2019 kl. 12.00**